

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שטיגליץ	שם פרטי: צביקה
-------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: שטיגליץ		בלועזית
שם פרטי איתו נולדתי: אנוש		בלועזית
שנת לידה: 26.6.1944	מין:	בלועזית
עיר לידה:		בלועזית
ארץ לידה: קזחסטן		בלועזית
שם פרטי ושם משפחה של האב: נפתלי		שם פרטי ושם נעורים של האם: מאשה צ'רנוברודקה
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה:		בלועזית
ארץ המגורים: קזחסטן		בלועזית
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: פולין וקזחסטן (שם העיר או האזור ושם הארץ)		חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור: 1945
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור: פולין
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1948
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה: אוניית מעפילים "אף- על פי כן"

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

היה תינוק

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

ב-1944 הורי ברחו מגטו ורשה לברית המועצות. הם הצטרפו לפרטיזנים עם סוס ועגלה מגושמת, וכך עברו את הגבול לברית המועצות. ביער הייתה להם היתקלות עם פרטיזנים. הפרטיזנים שלפו כידונים, סכינים, חרבות, נערכו לקרב רציני. אמי ז"ל זעקה: "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד". ולפתע הפרטיזנים עצרו הכול, ואפשרו להם להמשיך בדרכם. בברית המועצות אני נולדתי, היה שם רעב וחולי, לכן הורי החליטו לחזור חזרה לפולין. בפולין הורי החליטו לשים אותי אצל משפחה נוצרייה. ושוב הם חזרו לברית המועצות, הנאצים הסתובבו בשטח כל הזמן. אמי עבדה בברית המועצות בתור אחות בבית חולים, טיפלה בפצועים. כעבור חצי שנה המצב נרגע עם הנאצים, הורי חזרו חזרה לפולין לקחת אותי, אך להפתעתם נתקלו בהתנגדות חריפה מצד המשפחה הנוצרית, אשר התאהבה בי ורצתה לאמץ אותי. אבי לפני המלחמה היה ספורטאי, אלוף פולין (או וורשה) לאגרוף. כך שאבי נאלץ להשתמש בכישוריו, ובכוח הוציא אותי מהמשפחה "האומנת".

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

התחלנו את המסע לגרמניה כאשר פנינו מועדות לארה"ב. היו לנו דודים עשירים בארה"ב, הם שלחו לנו כרטיסים לעלות לארה"ב, ורצו לסדר אותו שם. לאחר כשנה מאז שהגענו לגרמניה קיבלנו מברק מאחי, אשר נודע לו שהורי מתכננים לעזוב לארה"ב. במברק הוא כתב: "אם אתם לא עולים לאץ ישראל, אז אתם לא הוריי". (אחי עלה בגיל 14 לארץ בזכות ארגון הג'וינט. הג'וינט סידר רכבת מיוחדת שתאסוף ילדים ונוער, והעלה אותם לארץ). הוריי עשו אחורה פנה, קרעו את הכרטיסים לארה"ב והחליטו לעלות לארץ ישראל. בשנת 1947 אחותי ציפי נולדה. ארגון הג'וינט שלח אותנו לצרפת עם אניית מעפילים שנקראה: "אף על פי כן", בעלייה חוקית.

נא ספרי/ על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

הגענו לחיפה, כעבור שבוע נודע להורי שאחי כבר לא בין החיים. היינו במעברה בקרית אליעזר. הממשלה סידרה מגורים להורי כמשפחה שכולה. גרנו בעיר חורי בחיפה במשך שנה וחצי. אחר-כך עברנו לגור במושבה הגרמנית. בגלל שהוריו היו שכולים, היה להם יותר קל. הם קיבלו לנהל "קנטינה", מסעדה ענקית בבסיס ציוד מול טירת הכרמל. אבי עבד בתור מפעיל מעליות. בשנת 1951 אחי איציק נולד (הוא נפטר לפני שבע שנים מאירוע מוחי). הלכתי לגן ברחוב אבס, גרתי באזור חצי יהודי וחצי ערבי. אני זוכר שהיינו הולכים לגן בשיירות, בקבוצות, כי היו יריות. אני בוגר בית-הספר היסודי הגפן. ישבתי בבית-הספר לצידה של עדנה אורבל (לימים הפכה לפרקליטת המדינה). הורי היו בחברות טובה עם אימה טובה ואביה איציק- קצין בכיר במשטרה. אחותי נחמה הייתה בין הצנחניות הראשונות בארץ. אני זוכר שבתור ילד הייתי מאוד גאה ללכת אתה כשלבשה את מדי הצנחנים. היא שירתה בתל נוף, והתאהבה במפקד הבסיס ששמו נתן לוויין. הוריו ירדו מהארץ לארה"ב, מאוד התעשרו שם באזור ניו-יורק ואמרו להם: "בואו, עזבו את מדינת המלחמות". בשנת 1986 ביקרתי אותה, היה לנו קשר טוב, ב-91 אמי נפטרה, היא הגיעה לשבעה, ומאז נותק הקשר. כתובתה בברוקלין ללא תשובה וכמה שניסינו לחדש את הקשר לא הצלחנו, גם לא דרך מדור חיפוש קרובים.

אני בוגר בית-הספר הימי "מבואות ים" במכמורת, כפר ויתקין. שירתי בצבא, בהנדסה קרבית. עבדתי כטכנאי בחברה שעסקה בטיפולי מים, שם פגשתי את ז'קלין, שהפכה לימים לאשתי. ז'קלין הייתה המזכירה. הייתי רואה אותה פעם בחודש כשמקבלים

משכורת. פעם אחת ביקשתי ממנה לבוא איתי לסרט. היא אמרה שהיא צריכה לחשוב, וקיבלתי תשובה חיובית. כך נרקם סיפור האהבה. לאחר שלוש שנים התחתנו ונולדו לנו שתי בנות יפות ומתוקות: דורית ואסתי. אסתי נולדה בשנת 1973 כשפרצה מלחמת יום הכיפורים. בפרוץ מלחמת יום הכיפורים, היה מחדל מבחינה מודיעינית. עברנו ממגנה בתעלת סיני, למתקפה שנכשלה. היו הרבה אבדות והלכנו לאיבוד. היינו נעדרים למשך שישה ימים. אבי הלך לקצין העיר, לאחר שנפל לו כבר בן, אמרו לו שהבן שלו נעדר. הוא עלה מקצין העיר בחיפה לקריית אתא, לרחוב של חמותי, והחל לצעוק: "איפה צביקה?". לפתע קיבל אירוע מוחי ואשפזו אותו. קיבלתי חופשה של 24 שעות כי ז'קלין, אשתי יולדת. כשפגשתי את ז'קלין היא אמרה לי שאבי בבית חולים, הלכתי לבית חולים הישן לראות אותו. הבחנתי באבי שוכב לבד, מחוסר הכרה, קראתי לאחיות, הן טפחו עליו. הוא התעורר, תפסתי לו את היד ואמרתי: "אבא", הוא ראה אותי וסגר את העיניים.

בשנת 73, הייתה לי בעיה עם ציפורן ברגל, הוציאו לי אותה בחצי ניתוח ביום שישי, בשבת הלכתי חבוש למלחמה. במהלך המלחמה הפצע שלי הזדהם והחמיר. לאחר-מכן עברתי לעבוד בחברה מתחרה גדולה יותר, שם למדתי יותר את התפקיד, והפכתי לטכנאי הבכיר. אחר-כך עברתי להיות עצמאי באותו ענף, עד שנת 90. אחותי ציפי מתגוררת במרכז הארץ, ברמת פולג. יש לה משפחה אמידה. בעבר הייתה מנהלת בית הספר רעננה, היום היא פנסיונרית, יש לה שלושה בנים וחמישה נכדים. היום אני פנסיונר, בעל לרעייתי המקסימה ז'קלין, אב גאה לשתי בנות נהדרות, וסבא גאה ל-4 נכדים מוצלחים. ספיר הנכדה הגדולה, בת 24-סטודנטית להנדסה בבראודה, נוי מתגייסת לצבא הגנה לישראל, ועידו ועמית שני תאומים בני 15, ויש גם את סימבה הכלב עם הקוקייה, שהוא לגמרי חלק מהמשפחה.

ראיון: אורטל צפריר, קריית – אתא, אפריל 2013

אני ורעייתי ז'קלין

בנותי, אסתי ודורית

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

מימין עמית נכדתי, ז'קלין אשתי, אני ונכדי עידו

תמונה משפחתית: מימין נכדתי נוי, מאחוריה עידו, ספיר ועמית. משמאל ביטי דורית, שאולי חבר של ספיר, ואשתי היקרה ז'קלין.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

אשתי ז'קלין, נכדתי ספיר ואני.

